

«TRAUMA STUDIES УСОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОМУДИСКУРСІ»

Викладач: *Ольга Миколаївна Маклюк, кандидат історичних наук, доцент*

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин*

E-mail: onmacluk@gmail.com,

Телефон: роб.(061)228-76-39; +380973924701

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватній повідомлення)

Viber, Telegram, Facebook Messenger.

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	Історія третій(освітньо-науковий))						
Статус дисципліни:	вибіркова						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2022-2023	Рік навчання	2	Тижні	12
Вид контролю:	залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13855						

ОПИС КУРСУ

Метою викладання ОК є ознайомлення здобувачів третього рівня вищої освіти із з основними підходами Traumastudies, що склалися в гуманітарних науках. Завданнями курсу є: розвиток навичок критичного аналізу сприйняття людьми минулого; аналіз застосування понять «травматична пам'ять/ травматичний досвід», «історична пам'ять» та їх впливу на формування уявлень щодо ролі минулого в сучасних соціальних та політичних процесах. Ключові поняття курсу: «суспільно-гуманітарний дискурс», «студії пам'яті», «колектива/ індивідуальна травма», «історична амнезія», «травматичний історичний досвід».

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

для здобувачів 2021 року вступу за ОНП 2020-2021 р.

ПРН 1	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення.
ПРН6	Використовувати методи і способи ефективної комунікації та міжособистісної взаємодії в академічному середовищі.
ПРН7	Оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; здійснювати абстрактний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей; демонструвати відданість їх розвитку у передових контекстах професійної та наукової діяльності.
ПРН11	Здійснювати пошук, оброблення та аналіз наукової інформації, її систематизацію та узагальнення; використовувати інформаційно-комунікаційні технології у дослідницькій та викладацькій діяльності.
ПРН13	Вільно спілкуватися з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою (у тому числі міжнародною), суспільством у цілому; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики.
ПРН14	Використовувати академічну українську та англійську мови у професійній

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

	діяльності та наукових дослідженнях, усній та письмовій презентації їх результатів
ПРН18	Знати та розуміти основні принципи і правила, які складають семантичну основу сучасного осмислення загальних питань історичного пізнання
ПРН19	Знати зміст основних категорій і принципів, історію розвитку та сучасний стан наукових знань за спеціальністю Історія
ПРН20	Володіти науковою мовою високого теоретичного узагальнення, вміти здійснювати аксіологічний аналіз наукових текстів
ПРН21	Вміти формулювати актуальність, мету та завдання історичного дослідження, а також здійснювати інтерпретацію методологічних засад того чи іншого історичного твору
ПРН24	Вміти використовувати пізнавальний потенціал таких наукових напрямів, як культурно-історична антропологія, мікроісторія, історія повсякденності, усна історія, психоісторія, кліометрія та ін.
<i>для здобувачів 2022 року вступу за ОНП 2022 р.</i>	
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, прикладних досліджень, наявні літературні дані; аналізувати досліджувану проблему з урахуванням широкого інтелектуального та соціокультурного контекстів
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми історії державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя
ПРН11	Володіти науковою мовою високого теоретичного узагальнення, вміти здійснювати аксіологічний аналіз наукових текстів
ПРН13	Вміти використовувати пізнавальний потенціал таких наукових напрямів, як культурно-історична антропологія, мікроісторія, історія повсякденності, усна історія, психоісторія, кліометрія та ін.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2012. 440с.

Коннертон П. Як пам'ятають суспільства. Київ, 2004.

Семіліт М. В. Концепція життєвого шляху у контексті теорії колективної травми URL: <http://forum.onu.edu.ua/index.php?topic=5057.0>

Bell D. Memory Trauma and World Politics. Reflections on the Relationship Between Past and Present. Palgrave Macmillan, 2006. 296p.

Neal A. G. National Trauma and Collective Memory: Major Events in the American Century. Armonk, N. Y. M. E. Sharpe, 1998. 224p.

Презентації лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13855>

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Поточні контрольні заходи

Основними контрольними заходами є доповіді за темами курсу, участь у дискусії, рецензування наукових статей та монографій, укладання термінологічного словника та самостійні роботи, які виконуються після опанування відповідної теми курсу. Усне опитування під час кожного семінарського/практичного заняття. Оцінюється участь у дискусії, загальна ерудиція, використання матеріалів попередніх занять, застосування отриманих знань для переосмислення власного досвіду тощо. Всі поточні контрольні заходи та методичні рекомендації до їх виконання розташовані на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи

Захист колективного дослідницько-творчого проєкту (40 балів тах)

Спираючись на матеріал курсу, розробіть дослідницько-творчий проєкт на тему «Traumastudies у соціально-гуманітарному дискурсі»

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольні заходи, кількість балів
Змістовий модуль 1. Західні та вітчизняні дослідження колективної/індивідуальної історичної травми у соціально-гуманітарних науках		
Тиждень 1 Лекція 1	Що є «травмою»? Ознаки травми. Травма як фіксація в минулому. Аналітика травми. Traumastudies. Концептуальні засади аналізу травми.	Доповідь: Співвіднесеність індивідуальних та колективних травм про минуле. (тах 5 балів) Родинна/групова травма та пам'ять. (тах 5 балів)
Тиждень 2 Лекція 2	Кореляція понять – «колективна травма», «історична травма,	Самостійна робота: Форми та методи роботи з посттравматичними стресовими розладами в

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА**

Силабус навчальної дисципліни

	«трансгенерційна травма», національна травма, культурна (або культуральна) травма, інформаційна травма. Вибірковість пригадування і забування.	масштабах великих соціальних груп. Дослідження соціальних практик подолання історичної травми. (max 5 балів) Oral History як дослідницький метод. Дослідження особистих спогадів - глибинні інтерв'ю біографічного характеру(max 5 балів)
Тиждень 3 Лекція 3	«Історична травма» та «історична пам'ять». «Політика пам'яті». Інституції, що контролюють «пам'ять». Інструменти і механізми контролю	<i>Дискусія:</i> Меморіальне законодавство: зарубіжний та вітчизняний вимір.
Змістовий модуль 2. «Trauma/ traumastudies» у політичному, освітньому та культурному просторі		
Тиждень 4 Практич.1	«Історична травма» та «історична пам'ять» у освітньому просторі. Форми комеморації. Підручник історії: інтерпретація травми.	<i>Дискусія:</i> Інформаційна травматизація. (max 5 балів)
Тиждень 5 Практич.2	«Історичнатравма» та «історична пам'ять» у культурному просторі. Простіркультурної пам'яті. Медійні репрезентації травми: вплив на суспільство. Репрезентації травми у світової кінематографії.	<i>Доповідь:</i> Репрезентації травми у світової кінематографії. (країна за вибором)(max 5 балів) <i>Есе:</i> «Свій / чужий: крізь призму травматичного досвіду» (max 5 балів)
Тиждень6 Практич.3	Сучасна російсько-українська війна. Травматичний досвід.	<i>Мозговий штурм:</i> Як подолати суспільству травму війни? Як зміниться українське суспільство після Перемоги? (max 5 балів)
залік		<i>Захист проекту (max40 балів)</i>

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Модуль 1

1. Ассман А. Простори спогаду. Форми та трансформації культурної пам'яті. Київ: Ніка-Центр, 2012. 440 с.
2. Горностай П. П. Колективна травма та групова ідентичність. Психологічні перспективи. Спеціальний випуск: Актуальні проблеми психології малих, середніх та великих груп. Т. 2. Проблема цілісності суспільства, групи та особистості. Київ, 2012. С. 89–95.
3. Горностай П. П. Колективна травма як проблема соціальної та політичної психології. *Проблеми політичної психології*. Вип. 7 (21). С. 54–68.
4. Киридон А.М. Студії пам'яті у сучасній гуманітаристиці: історія становлення *Український історичний журнал*. 2017. № 4. С. 150. URL: http://resource.history.org.ua/publ/UIJ_2017_4_11
5. Маклюк О.М. Історична пам'ять та політика пам'яті в умовах трансформації Центрально-Східної Європи. *Наукові праці історичного факультету Запорізького державного університету*. Випуск XXX. Запоріжжя: ЗНУ, 2011. С.223-232.

Модуль 2.

6. Винайдення традиції / За ред. Е. Гобсбаума та Т. Рейнджера. Київ, 2005.
7. Горностай П. П. Колективна травма як проблема соціальної та політичної психології. *Проблеми політичної психології*. Вип. 7 (21).
8. Єсельчик С. Імперія пам'яті. Російсько-українські стосунки в радянській історичній уяві. Київ, 2008.
9. Історичні пошуки ідентичності: українсько-німецький колоквиум / Р. Козеллек, Ю.Шеррер, К. Сігов. Київ, 2004.
10. Кісь О. Колективна пам'ять та історична травма: теоретичні рефлексії на тлі жіночих спогадів про Голодомор. У пошуках власного голосу: Усна історія як теорія, метод та джерело. Харків: ПП «ТОРГСІН ПЛЮС», 2010. С. 171–191.
11. Коннертон П. Як пам'ятають суспільства. Київ, 2004.
12. Маклюк О.М. Дискурс минулого як інструмент пропаганди в умовах російсько-української війни. *Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародні відносини: Україна і світ в умовах воєнних викликів» (30 червня 2022 року)*. Сумми, 2022. С.88-92.
13. Мінаков М. Держава проти країни *Критика* 2007 № 11. URL: http://krytyka.kiev.ua/articles/s.2_11_2007.html
14. Міхеєва О.К. Організоване забуття та феномен пригадування (на прикладі пам'ятників Донецька). *Критика*. – 9 (107), вересень 2006.
15. Огієнко В. І. Культурна травма у сучасній зарубіжній історіографії: концепт та метод. Національна та історична пам'ять. 2011. Вип. 1. С. 148–160.
16. Папаш О. Колективна травма в ігровому кіно: випадок одиначної репрезентації («Голод-33»). Наукові записки НаУКМА. Теорія та ІСТОРИЧНІ І ПОЛІТОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ. СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК 96 історії культури. Київ: Національний університет «Києво-Могилянська академія». 2011. Т. 114. С. 73–78

17. Суший О. Проблема колективної травми в українському соціумі та пошук стратегій її опанування. Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. 2014. Вип. 6 (74). С. 18–32.
18. Bell D. Memory Trauma and World Politics. Reflections on the Relationship Between Past and Present. Palgrave Macmillan, 2006. 296 p.
19. Caruth C. Unclaimed Experience: Trauma, Narrative and History. Baltimore: John Hopkins UP, 1996. 168 p
20. Eyerman R. Cultural Trauma: Slavery and the Formation of African American Identity. Cambridge: Cambridge University Press, 2001. 302 p
21. Kansteiner W. Finding Meaning in Memory: A Methodological Critique of Collective Memory Studies. *History and Theory*. Vol. 41, № 2 (May 2002). P. 179-197.
22. Kansteiner W. Funding Meaning in Memory: A methodological Critique of Collective Memory Studies. *History and Theory*. V. 41. №2 (2002). P. 179-197.
23. Maier Ch. S. A Surfeit of Memory? Reflections on History, Melancholy and Denial. *History and Memory* № 5 (1993). P.136-152.
24. Olic J.K. Robbins J. Social Memory Studies: From “Collective Memory” to the Historical Sociology of Mnemonic Practices. *Annual Review of Sociology*. Vol. 24 (1998). P.105-140;
25. Meek A. Trauma and Media. Theories, Histories and Images. London: Routledge, 2009. 232 p.
26. Spiegel G. Memory and History: Liturgical Time and Historical Time. *History and Theory*. 2002, Vol. 41(2)
27. Zerubavel, Y. Recovered Roots: Collective Memory and the Making of Israeli National Tradition. Chicago: University of Chicago Press, 1995
28. Felman Sh., Laub D. Testimony: Crises of Witnessing in Literature, Psychoanalysis, and History. London – New York, 1992. P. 1.
29. Neal A. G. National Trauma and Collective Memory: Major Events in the American Century. Armonk, N.Y. M.E. Sharpe, 1998. 224 p.
30. Prager J. Presenting the Past: Psychoanalysis and the Sociology of Misremembering. Harvard: Harvard University Press, 1998. 272 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Лепський М. А. Соціальна травма як стиль життя у постконфліктній країні. *Соціальне прогнозування та проектування майбутнього країни: політика подолання травми в процесі миротворення* : матеріали XI Міжнар. наук. конф. (м. Запоріжжя, 12 березня 2021 р.) / голов. ред. І. О. Кудінов. Запоріжжя, 2021. С. 4–7. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi65/0048120.pdf>.
2. Маклюк О. М. Ритуалізація колективної травми в об'єктах історико-культурного туризму. Актуальні проблеми міжнародних відносин та міжнародного права: матеріали Всеукраїнської наук. онлайн-конф. з міжнародною участю, м. Київ, 29 жовтня 2020 р. / Київський університет імені Бориса Грінченка. Київ: / Київський університет імені Бориса Грінченка, 2020. С. 69-73. URL: <http://eportfolio.kubg.edu.ua/data/conference/5946/document.pdf>.
3. Маклюк О.М. Друга світова війна у рецепції українських студентів: досвід реалізації модулю Жана Моне «Політика пам'яті: європейський досвід Для примирення в Україні» *Український Щорічник з Європейських Інтеграційних Студій*: (співавтор Тупахіна О.) 2021 №1 С. С. 155-164 URL: <http://yearlybook-aprei.com.ua/wp-content/uploads/2021/12/Ukrayinskyj-SHHorichnyk-z-YEvropejskyh-Integracijnyh-Studij-VI-Kyyiv-2021.pdf>

4. Найдьонова Л.А. Історична травма спільноти: як нащадкам пам'ятати трагічне? URL: http://lib.iitta.gov.ua/707323/1/NaydonovaLA_st_2011_2.pdf
5. Портнов А. Інститут національної пам'яті в Польщі та Україні. Спроба порівняння. URL: https://zaxid.net/institut_natsionalnoyi_pamyati_v_polshhi_ta_ukrayini_sproba_porivnyannya_n12466.
6. Расевич В. Ще раз про політику пам'яті. URL: https://zaxid.net/shhe_raz_pro_politiku_pamyati_n109797.
7. Сергацкова К. Пропаганда чи інформаційна політика? На що підуть понад 150 додаткових мільйонів з бюджету-2017 URL: <https://hromadske.ua/posts/propahanda-chy-informatsiina-polityka-na-shcho-pidut-ponad-150-dodatkovykh-milioniv-z-biudzhetu-2017>.
8. Семиліт М. В. Концепція життєвого шляху у контексті теорії колективної травми URL: <http://forum.onu.edu.ua/index.php?topic=5057.0>
9. Спецпроект «Українська друга світова» URL: <http://www.wv2.memory.gov.ua>.
10. Стасюк О. Український Голодомор–геноцид 1932–1933 рр. як новий наратив і колективна травма Європи. *Гілея: науковий вісник*. 2019. № 142(1) (3). С. 78–81. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi54/gileya2019v142n1/78.pdf>.
11. Степанков В. Кастрація національної історичної пам'яті, або що передбачає проект нової концепції викладання історії України в школі. *Мандрівець*. 2011. № 3. С. 4–12.
12. Стеценко С. В. Політичні перспективи історичної пам'яті. *Держава і право*. 2021. № 89. С. 214–220. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2020/scachano/DP/DP2021v89/214.pdf>.
13. Ятченко В. Ф. Соціальна травма в філософському й соціологічному знанні. *Гілея: науковий вісник*. 2019. № 145(2) (6). С. 183–186. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi54/gileya2019v145n2/183.pdf>
14. Ятченко В. Ф., Олійник О. В. Соціальна травма і проблема ідентичності. *Актуальні проблеми філософії та соціології*. 2021. № 31. С. 79–83. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/2021/APFC/APFC2021n31/79.pdf>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. За необхідності заняття можуть проводитися у очно-дистанційній формі, коли частина слухачів, що не можуть в цей день бути присутніми в аудиторії, приєднуються через зоот і беруть активну участь у заняттях. Аспіранти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані у формі співбесіди під час планової консультації викладача впродовж двох тижнів після пропуску. Відпрацювання занять може здійснюватися й шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Аспіранти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до сесії не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Одне з основних завдань навчального процесу – формування нульової толерантності до академічної недоброчесності. Відповідно до чинних правових норм, порушенням норм академічної доброчесності зокрема вважається: плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства; фабрикація - вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях; фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень; списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання.

*З метою формування відповідального ставлення до наукової діяльності та оприлюднення її результатів усі письмові роботи, що виконуються аспірантами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck, результати перевірки аналізуються викладачем під час оцінювання роботи. Роботи, в яких виявлено ознаки плагіату або інших форм академічної недоброчесності, до розгляду не приймаються і **відхиляються без права перескладання**. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на платформі СЕЗН Moodle ЗНУ: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>*

Виконавці індивідуальних завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються в ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>; наукометрична база Scopus: <https://www.scopus.com>; наукометрична база WebofScience: <https://apps.webofknowledge.com>

¹Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів і т.д. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Комунікація

Планове спілкування викладача з аспірантами відбувається згідно розкладу під час аудиторних занять та щотижневих консультацій викладача. За необхідністю воно може відбуватися на платформі зoot. Базовою платформою для комунікації викладача з аспірантами є платформа Moodle. Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для індивідуальних питань використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити аспірантів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на платформі Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим або ваше питання потребує термінового розгляду, надішліть електронного листа на пошту або у зазначені меседжер викладача. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище, ім'я та курс.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yicyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АСПІРАНТУРА

Силабус навчальної дисципліни

разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
[HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.